

**Projekt zmian
Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
Miasta Zamość na lata 2021- 2030**

w częściach:

7. CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

oraz

8. SPOSÓB REALIZACJI STRATEGII I JEJ RAMY FINANSOWE

7. CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Zaproponowane cele są konsekwencją i wynikają ze zidentyfikowanych problemów społecznych. Tworzą one spójny i wzajemnie uzupełniający się system oparty na posiadanych zasobach. Cele strategiczne są wypadkową uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, wskazanych w analizie SWOT oraz celów określonych w strategicznych dokumentach wyższego rzędu, w tym: projektu Strategii Rozwoju Miasta Zamość na lata 2021-2027, Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 r. oraz Strategii Polityki Społecznej Województwa Lubelskiego na lata 2021 – 2030.

Cel strategiczny 1:

Kompleksowe wsparcie osób i rodzin

Rodzina wywiera podstawowy wpływ na jakość życia jednostki, stąd jest ważnym czynnikiem w rozwoju kapitału społecznego. Zagrożenie poprawnego funkcjonowania rodziny rodzi szereg negatywnych skutków zarówno dla jednostek jak i dla społeczeństwa. Wobec tego zapewnienie odpowiednich warunków do prawidłowego funkcjonowania osób i rodzin w różnych obszarach ich życia jest podstawowym zadaniem efektywnej polityki lokalnej. Należy skoncentrować się na wzmocnieniu zintegrowanych systemów wsparcia oraz poprawie dostępu do usług społecznych mających na celu pomoc i wyrównanie szans wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem grup społecznych. Szczególną uwagę należy zwrócić na intensyfikację pracy z rodziną naturalną, która umożliwi jej samodzielne przezwyciężanie trudności przy wykorzystaniu własnego potencjału. Niezbędny jest również dalszy rozwój i profesjonalizacja systemów zapewniających poczucie bezpieczeństwa społecznego i wsparcia osób i rodzin.

Cel operacyjny 1.1

Rozwój i wzmocnienie działań wspierających rodziny, w tym w realizacji ich podstawowych zadań opiekuńczo – wychowawczych

Obszarem wymagającym szczególnego wsparcia są rodziny z dziećmi. Prowadzona polityka rozwiązywania problemów społecznych w zakresie właściwego zapewnienia dostępności usług powinna być ukierunkowana na wsparcie rozwoju żłobków i klubów malucha, sprzyjających powrotowi rodziców i opiekunów dzieci na rynek pracy. Wsparcie rodzin jest kluczowym elementem ich stabilizacji życiowej. W sferze opiekuńczo-wychowawczej nacisk należy położyć na zintegrowane, konsekwentne i wieloaspektowe wsparcie rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi poprzez działania pomocowe, interwencyjne, kompensacyjne, opiekuńcze i aktywizujące. Obserwowany wzrost zaburzeń emocjonalnych i zachowania oraz zaburzeń w sferze zdrowia psychicznego wśród dzieci i młodzieży wymaga zapewnienia szybkiej interwencji i pomocy psychologiczno-pedagogicznej na terenie placówek oświatowych. Konieczne będą również działania niwelujące społeczne skutki pandemii.

Miasto Zamość będzie kontynuować proces deinstytucjonalizacji rozumiany jako rozwój pieczy zastępczej, w tym jej rodzinnych form, najlepiej zabezpieczających potrzeby, zwłaszcza małych dzieci. Zaproponowane kierunki działań są odpowiedzią na zidentyfikowane w diagnozie problemy społeczne mieszkańców Zamościa, a ich wspólnym celem jest wzmocnienie rodzin i poprawa jakości ich życia.

Kierunki działań:

lp.	Zadania	Czas realizacji	Koordynator działań	Realizatorzy działań
1	Wsparcie inicjatyw w zakresie zapewnienia opieki nad małymi dziećmi.	2021-2030	WSOiZK	Podmioty sektora biznesowego i pozarządowego
2	Wsparcie rodzin z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi, w tym poprzez asystenta rodziny i placówki wsparcia dziennego.	2021-2030	MCPR	podmioty sektora pozarządowego, OPZiWR
3	Rozwój i promocja rodzinnych form pieczy zastępczej.	2021-2030	MCPR	OPZiWR
4	Zwiększenie dostępności do pomocy psychologiczno- pedagogicznej w placówkach oświatowych.	2021-2023	WO	placówki oświatowe
Wskaźniki monitorowania celu 1.1.				
lp.	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika	Źródła weryfikacji wskaźników
1	Liczba nowopowstałych, niepublicznych placówek opieki nad dziećmi do lat 3	0	4	Rejestr żłobków i klubów dziecięcych, wykaz dziennych opiekunów – WSOiZK
2	Liczba dzieci do lat 3 rocznie objętych opieką instytucjonalną	460	580	Zestawienie miejsc w placówkach - WSOiZK
3	Liczba pracowników w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Nr 1	10	15	Informacja z PPP Nr 1
4	Liczba rocznie zrealizowanych kampanii promujących rodzicielstwo zastępcze	1	10	Sprawozdania OPZiWR
5	Liczba nowoutworzonych rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych	0	10	Rejestr rodzin zawodowych i niezawodowych - MCPR
6	Liczba uczniów przypadających na jeden etat pedagoga szkolnego w szkołach podstawowych	400	300	Informacja z WO
7	Liczba uczniów przypadających na jeden etat pedagoga szkolnego w szkołach ponadpodstawowych	400	250	Informacja z WO
EFEKTY				
<p>Wsparanie inicjatyw zmierzających do wzrostu dostępności miejsc opieki w żłobkach, klubach dziecięcych i u dziennych opiekunów, przyczyni się nie tylko do zwiększenia odsetka dzieci objętych opieką, a tym samym zaspokojenia w większym stopniu potrzeb rodzin oraz szybszy powrót rodzica na rynek pracy i aktywizację zawodową osób, które dotychczas bezpośrednio zapewniały opiekę swoim dzieciom. Dodatkowo, rozwój instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 pozytywnie wpłynie na wzrost zatrudnienia – w tworzonych instytucjach konieczne będzie zatrudnienie opiekunów i pozostałej kadry.</p> <p>Wsparanie rodzin w sferze opiekuńczo- wychowawczej wpłynie na ograniczenie liczby rodzin wymagających pomocy ze strony instytucji pomocy społecznej i wsparcia rodziny, przyczyni się do zmniejszenia skali dezintegracji rodzin i umieszczania dzieci w pieczy zastępczej. Z kolei działania samorządu w zakresie rozwoju pieczy zastępczej pozwolą na zabezpieczenie odpowiedniej do potrzeb liczby miejsc w rodzinach zastępczych na terenie miasta Zamość.</p> <p>Zatrudnienie dodatkowej liczby psychologów i pedagogów w placówkach zapewni opiekę psychologiczno- pedagogiczną dzieciom i młodzieży adekwatną do skali potrzeb, co korzystnie wpłynie na sferę funkcjonowania emocjonalnego i psychicznego uczniów.</p>				
Podmioty zaangażowane				
Wydział Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego UM Zamość Wydział Oświaty UM Zamość				

<p>Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu Organizator Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 1 w Zamościu Placówki oświatowe Podmioty sektora pozarządowego: Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddz. Zamość, Stowarzyszenie Otwarte Serca i in. Podmioty sektora biznesowego: P. Robert Obszański, For You Sp. z o.o, Multi- Bud Niepubliczny Żłobek Krasnal Piotr Szust, Gadu Gadu Centrum Terapeutyczno-Rehabilitacyjne Alicja Bosak, Niepubliczny Żłobek Elfiki Teresa Cybulska, Ośrodek Organizacji Kształcenia Podyplomowego Sp. z o.o. , Klub Figielkowo Katarzyna Basaj i in. podmioty wpisane do rejestrów prowadzonych przez Prezydenta Miasta Zamość</p>
Źródła finansowania
Fundusze Unii Europejskiej, środki samorządowe, środki rządowe - subwencja oświatowa, środki własne podmiotów sektora pozarządowego i biznesowego.
Narzędzia wdrażania
<ul style="list-style-type: none"> • Gminny program wspierania rodziny na terenie Miasta Zamość • Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na terenie Miasta Zamość • Projekty realizowane z programów rządowych i unijnych

Cel operacyjny 1.2				
Wzrost bezpieczeństwa mieszkańców.				
<p>Jednym z obserwowanych problemem jest utrzymujący się rosnący poziom występowania zjawiska przemocy domowej. Osoby doświadczające przemocy domowej doznają destabilizujących wpływów otoczenia, powinny zostać objęte wieloaspektowym wsparciem przez profesjonalnie przygotowany zespół osób reprezentujących stanowiska wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację procedury Niebieskie Karty. Ponadto w celu niwelowania tego zjawiska niezbędne jest podejmowanie działań podnoszących poziom świadomości społecznej i braku akceptacji dla zachowań przemocowych oraz włączanie instytucji i podmiotów sektora społecznego w realizowane na terenie miasta działania. Osoby o niskim statusie materialnym często borykają się z niskim poziomem umiejętności społecznych oraz niewystarczającym zasobem wiedzy na temat zdrowego stylu życia, co skutkuje występowaniem niekorzystnych zachowań mających wpływ na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców miasta, w tym uzależnień. Rodzinom zagrożonym wykluczeniem, o niskim statusie materialnym, uniemożliwiającym zakup lub najem nieruchomości oraz eksmitowanym z lokali na mocy orzeczeń sądów należy zapewnić możliwość zamieszkania w godnych warunkach poprzez pozyskanie mieszkania z zasobów Miasta. Istotnym elementem podniesienia jakości poziomu życia i bezpieczeństwa społecznego jest aktywizowanie społeczno-zawodowe osób długotrwale korzystających z różnych form wsparcia.</p>				
Kierunki działań:				
lp.	Zadania	Czas realizacji	Koordynator działań	Realizatorzy działań
1	Realizacja działań podnoszących zaangażowanie i świadomość społeczną nt. zjawiska przemocy domowej.	2021-2030	MCPR	MCPR, OIK, placówki oświaty
2	Ułatwienie dostępu do mieszkań socjalnych i dla osób najuboższych, wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.	2021-2030	WGKiOŚ	WGKiOŚ
3	Realizacja działań profilaktycznych mających na celu promowanie i wdrożenie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.	2021-2025	WO	PPP, OIK, placówki oświaty
4	Realizacja zadań z zakresu ochrony i promocji zdrowia.	2021-2030	WSOiZK	podmioty sektora pozarządowego

5	Wypracowanie i realizacja aktywizujących kontraktów socjalnych pracy z osobami marginalizowanymi.	2021-2030	MCPR	MCPR
Wskaźniki monitorowania celu 1.2.				
Lp.	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika	Źródła weryfikacji wskaźników
1	Liczba podjętych inicjatyw w zakresie włączenia podmiotów niepublicznych do współpracujących przy realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy	0	5	Sprawozdania z działalności MCPR i OIK
2	Liczba podmiotów rocznie zaangażowanych w zwiększenie/poprawę świadomości społeczności lokalnej i upowszechnianie materiałów w ramach lokalnej kampanii nt. zjawiska przemocy domowej	0	50	Sprawozdania OIK
3	Liczba zrealizowanych programów ujętych w Systemie rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego	0	50	Informacja z WSOiZK
4	Liczba rocznie podjętych inicjatyw w zakresie odzysku lokali do najmu socjalnego	0	50	Informacja z WGKiOŚ
5	Liczba zrealizowanych spotkań w ramach Zamojskiego Programu dla Rodziców „Jestem OK”	0	185	Sprawozdanie z realizacji Programu - PPP Nr 1
6	Liczba zrealizowanych zadań z zakresu ochrony i promocji zdrowia dofinansowanych przez samorząd	3	25	Informacja z WSOiZK
7	Liczba zawartych kontraktów socjalnych z osobami długotrwale korzystającymi ze świadczeń pomocy społecznej w celu zwiększenia poziomu motywacji do zmiany swojej sytuacji życiowej	0	400	Sprawozdania MCPR
EFEKTY				
<p>Realizacja celu przyczyni się do zwiększenia zaangażowania i zacieśnienia współpracy różnych podmiotów w realizację działań na rzecz poprawy poczucia bezpieczeństwa osób krzywdzonych i marginalizowanych. Wzrośnie także świadomość lokalnego społeczeństwa w zakresie zjawiska przemocy, co może doprowadzić do wzrostu ujawniania zachowań wskazujących na przemoc domową. Dzięki wzrostowi świadomości społecznej odnośnie zachowań przemocowych rodzice zwiększą swoje zainteresowanie udziałem w profilaktycznych warsztatach kształtujących prawidłowe metody wychowawcze. Realizowane programy, w tym profilaktyczne z zakresu promocji i ochrony zdrowia, zwiększą dostępność do różnych form wsparcia zmierzających do ograniczenia niekorzystnych zjawisk społecznych. Rodziny długotrwale korzystające z pomocy społecznej zyskają możliwość podniesienia swojego zaangażowania w proces zmiany swojej sytuacji, w tym polepszenia warunków mieszkaniowych, co korzystnie wpływa na relacje rodzinne i poprawę jakości życia.</p>				
Podmioty zaangażowane				
<p>Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM Zamość Wydział Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego UM Zamość Wydział Oświaty UM Zamość Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 1 w Zamościu Podmioty sektora pozarządowego przystępujące do konkursów ogłaszanych przez Miasto Zamość</p>				

Źródła finansowania

Fundusze Unii Europejskiej, środki samorządowe, środki rządowe, środki własne podmiotów sektora pozarządowego.

Narzędzia wdrażania

- Lokalny Program Pomocy Społecznej
- Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
- Powiatowy program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego
- Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Miasta Zamość na lata 2020-2024
- Program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób dotkniętych przemocą domową na terenie Miasta Zamość na lata 2024-2030
- Zamojski Program dla Rodziców „Jestem OK” na lata 2021-2025
- Program Współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego
- Wieloletni program osłonowy w zakresie dożywiania dla Miasta Zamość "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028
- Projekty realizowane z programów rządowych i unijnych

Cel strategiczny 2:

Wsparcie osób z niepełnosprawnościami oraz poprawa warunków życia i funkcjonowania w przestrzeni publicznej

Niepełnosprawność, to już nie tylko medyczne stwierdzenie ograniczeń w funkcjonowaniu, to umożliwienie każdej osobie z niepełnosprawnościami pełni praw człowieka na równi z innymi. W Zamościu jak również w województwie lubelskim niepełnosprawność stanowi poważny problem społeczny. Niepełnosprawność oraz długotrwała choroba stanowią jeden z głównych powodów udzielania świadczeń z pomocy społecznej. Da się zaobserwować powiązanie pomiędzy tymi zjawiskami, gdyż długotrwała choroba może prowadzić w konsekwencji do niepełnosprawności. Zarówno osoby z niepełnosprawnością i osoby długotrwale chore z jednej strony wymagają opieki, z drugiej rehabilitacji i integracji społecznej zarówno instytucjonalnej jak i w miejscu zamieszkania.

Osoby z niepełnosprawnością w głównej mierze ze względu na bariery, z jakimi się spotykają, nie mogą korzystać z pełni praw im przysługujących. Ograniczona możliwość uczestnictwa tych osób w życiu kulturalnym i społecznym powoduje poczucie dyskryminacji i bezradności. Niski udział osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym i kulturalnym często wynika z niskiego poziomu świadczeń pieniężnych i stale rosnących kosztów zaspakajania niezbędnych potrzeb, co powoduje proces postępującego wykluczenia społecznego.

Cel operacyjny 2.1

Rozwój form wsparcia osób z niepełnosprawnościami i długotrwale chorych

Liczba osób długotrwale chorych i z niepełnosprawnością wymagających dostępu do opieki, stale ulega zwiększeniu. W świetle zapisów Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych osoby te powinny mieć zapewniony dostęp do spersonalizowanych usług dostępnych w miejscu zamieszkania oraz do innych usług wspierających, świadczonych w społeczności lokalnej, w tym pomocy osobistej niezbędnej do życia tak, by miały zapewnione warunki życia w społeczności i możliwość integracji społecznej.

Istotnym zadaniem samorządu na najbliższe lata, jest wspieranie budowy placówki całodobowej opieki, a także udzielanie dalszego wsparcia jednostkom i organizacjom pozarządowym w działaniach prowadzonych na rzecz rozwoju placówek dziennych. Rozwój istniejących placówek poprzez zwiększanie liczby osób z nich korzystających, jak również rozwój form wsparcia, z którego osoby z niepełnosprawnościami i osoby długotrwale chore będą mogły skorzystać. Jedną z takich form pomocy jest dostępność do wysokiej jakości usług opiekuńczych oraz zapewnienie dostępu do

mieszkań wspomaganych lub treningowych.				
Kierunki działań:				
lp.	Zadania	Czas realizacji	Koordinator działań	Realizatorzy działań
1	Rozwój środowiskowych i instytucjonalnych placówek opieki dziennej i całodobowej dla osób z niepełnosprawnościami, w tym w formie mieszkań wspomaganych i treningowych	2021-2025	MCPR	WIMiZP, WSOiZK, MCPR, podmioty sektora pozarządowego
2	Rozszerzenie katalogu i poprawa jakości usług świadczonych na rzecz osób długotrwale chorych i osób z niepełnosprawnościami	2021-2023	MCPR	MCPR, podmioty sektora pozarządowego
Wskaźniki monitorowania celu 2.1				
lp.	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika	Źródła weryfikacji wskaźników
1	Liczba uczestników rocznie objętych wsparciem w ramach placówek opieki dziennej (WTZ)	137	150	Sprawozdania MCPR
2	Liczba nowopowstałych placówek opieki całodobowej	0	1	Informacja z WIMiZP
3	Liczba nowych form wsparcia realizowanych na rzecz osób niesamodzielnych, w tym w formie mieszkań wspomaganych i treningowych	0	2	Sprawozdania MCPR
4	Liczba osób, które w wyniku weryfikacji jakości świadczonych usług zwiększyły poczucie zadowolenia	0	85%	Informacje z MCPR
EFEKTY				
<p>Istotnym elementem procesu zdrowienia i utrzymania poczucia integracji społecznej osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych jest realizacja usług opiekuńczych realizowanych w miejscu zamieszkania. Działania w zakresie poprawy jakości świadczonych usług przyczynią się do poprawy zadowolenia osób niesamodzielnych oraz wzrostu poczucia sprawstwa, co jest istotnym elementem zdrowia psychicznego. Wsparcie realizacji zadań wynikających z rozwoju i zwiększenia liczby miejsc w placówkach pobytu dziennego, pozwoli osobom z niepełnosprawnościami i długotrwale chorym na codzienną rehabilitację i pełny udział w życiu społecznym. Ostatnim elementem w systemie wspierania osób niesamodzielnych jest placówka pobytu całodobowego. Budowa takiej jednostki na terenie Zamościa przyczyni się do zabezpieczenia potrzeb osób z niepełnosprawnościami i niesamodzielnych w miejscu dotychczasowego zamieszkania, co zmniejszy poczucie izolacji społecznej. Wartością dodaną utworzenia placówki całodobowej będzie wzrost zatrudnienia na terenie miasta. Zakłada się, że placówka będzie odpowiadać na potrzeby środowiska lokalnego i zapewni także miejsca w mieszkaniach wspomaganych lub treningowych, choć dopuszcza się także powstanie wyodrębnionych organizacyjnie form wsparcia.</p>				
Podmioty zaangażowane				
<p>Wydział Inwestycji Miejskich i Zamówień Publicznych Wydział Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego UM Zamość Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu Podmioty sektora pozarządowego: Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym "Krok za krokiem", Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną, Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy w Zamościu, Stowarzyszenie Magiczny Ogród Parafia św. Michała Archanioła w Zamościu</p>				
Źródła finansowania				
Fundusze Unii Europejskiej, środki samorządowe, środki rządowe, środki własne podmiotów sektora				

pozarządowego.

Narzędzia wdrażania

- Samorządowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych
- Lokalny Program Pomocy Społecznej
- Projekty realizowane z programów rządowych i unijnych

Cel operacyjny 2.2

Wyrównywanie szans osób z niepełnosprawnościami w dostępie do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym

Na terenie miasta Zamość osoby z niepełnosprawnościami spotykają się w głównej mierze z barierami architektonicznymi uniemożliwiającymi im pełny udział w życiu społecznym. Utrudniony dostęp do jednostek kultury, sportu czy edukacji ogranicza osobom z niepełnosprawnościami możliwość integracji ze środowiskiem społecznym, rozwój osobisty i samorealizację oraz możliwość przełamania funkcjonujących w społeczeństwie stereotypów. Likwidacja barier technicznych, jak i w komunikowaniu się, umożliwi osobom z dysfunkcją ruchu, wzroku, słuchu czy mowy, swobodne przemieszczanie się i korzystanie z wachlarza usług oferowanych przez miasto. W zaspokojeniu potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, które uczęszczają do zamojskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych niezbędne jest zatrudnienie pedagogów posiadających specjalizacje do pracy z dziećmi głuchymi i niewidomymi. Realizacja zadań i programów wspierających osoby z niepełnosprawnościami pozwoli na podjęcie kształcenia na każdym poziomie, w tym wyższym, a w konsekwencji przyczyni się do podnoszenia kwalifikacji, a tym samym możliwości zatrudnienia na otwartym rynku pracy.

Istotnym zadaniem jest również przełamanie stereotypu dotyczącego osoby z niepełnosprawnością jako niezaradnej. Podejmowane działania przyczynią się do budowania świadomości społecznej nt. możliwości, kompetencji i zasobów osób niepełnosprawnych.

Kierunki działań:

lp.	Zadania	Czas realizacji	Koordynator działań	Realizatorzy działań
1	Wspieranie działań na rzecz likwidacji barier.	2021-2030	MCPR	WO, WKSiP, MCPR
2	Zwiększenie dostępu do edukacji, informacji, kultury, sportu i turystyki dla osób z ograniczeniami w funkcjonowaniu.	2021-2030	MCPR	WO, WKSiP, MCPR, podmioty sektora pozarządowego
3	Budowanie świadomości społecznej na temat potencjału i potrzeb osób z niepełnosprawnościami.	2021-2026	MCPR	WSOiZK, WKSiP, WO, MCPR

Wskaźniki monitorowania celu 2.2.

lp.	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika	Źródła weryfikacji wskaźników
1	Liczba budynków – placówek oświatowych, kultury i sportu administrowanych przez Miasto Zamość spełniających standardy dostępności	19	33	Informacje z WO i WKSiP
2	Liczba osób rocznie biorących udział w szkoleniach sportowych	95	190	Informacja z WKSiP
3	Liczba etatów pedagogów posiadających uprawnienia do pracy z dziećmi głuchymi i niewidomymi	8	15	Informacje z WO
4	Liczba zrealizowanych działań na rzecz budowania świadomości społecznej dot. potencjału i potrzeb osób z	0	10	Informacje z WSOiZK, WKSiP, WO, MCPR

niepełnosprawnościami			
EFEKTY			
Przystosowanie budynków jednostek oświaty, kultury i sportu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami przyczyni się do zwiększenia uczestnictwa tych osób w życiu społecznym miasta. Zrealizowane działania w zakresie zatrudnienia wykwalifikowanej kadry pedagogicznej znacząco przyczynią się do poprawy zaspokojenia potrzeb dzieci i młodzieży kształcących się w zamojskich placówkach oświatowych. Kampanie i działania informacyjne pozytywnie wpłyną na sposób postrzegania osób z różnego typu niepełnosprawnościami, przez co wzrośnie poczucie integracji społecznej.			
Podmioty zaangażowane			
Wydział Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego UM Zamość Wydział Oświaty UM Zamość Wydział Kultury, Sportu i Promocji UM Zamość Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu Placówki oświaty Podmioty sektora pozarządowego			
Źródła finansowania			
Fundusze Unii Europejskiej, środki samorządowe, środki rządowe - PFRON, subwencja oświatowa , środki własne podmiotów sektora pozarządowego.			
Sposób wdrażania			
<ul style="list-style-type: none"> • Samorządowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych • Projekty realizowane z programów rządowych i unijnych 			

Cel strategiczny 3:

Utworzenie zintegrowanego systemu wsparcia seniorów.

Z diagnozy społecznej wynika, iż dominującym problemem na terenie Zamościa jest postępujący proces starzenia się mieszkańców. W związku z tym konieczne jest dostosowanie infrastruktury usług społecznych do potrzeb zwiększającej się społeczności osób starszych w celu umożliwienia pozostawania jak najdłużej samodzielnie w swoim miejscu zamieszkania i aktywnymi w życiu społecznym. Poważnym problemem dla osób starszych jest przenoszenie różnych form aktywności do Internetu, co może prowadzić do pogłębiania procesu wykluczenia cyfrowego i alienacji seniorów. Istotnymi formami wsparcia jest realizowanie wysokiej jakości usług społecznych z zakresu opieki dostosowanych do potrzeb, aktywizacja seniorów, zapewnienie wsparcia środowiskowego oraz pobytu w placówkach całodobowych. Ważnym elementem działań na rzecz osób starszych jest zwiększenie świadomości społecznej na temat funkcjonowania seniorów, wsparcie w zakresie dostępności cyfrowej, poprawa ich wizerunku oraz wzmocnienie integracji międzypokoleniowej poprzez realizację wolontariatu i włączanie do grup samopomocowych i pomocowych.

Istotne z punktu widzenia zaspokojenie potrzeb seniorów jest utworzenie platformy współpracy podmiotów realizujących działania wspierające osoby starsze. Zintegrowany system wsparcia zmierzać będzie do tworzenia stabilnych i optymalnych warunków życia seniorów poprzez dążenie do poprawy dostępności architektonicznej i cyfrowej, rozwój różnorodnych środowiskowych form opieki dziennej i całodobowej dla osób starszych, a także monitorowanie stanu zdrowia dzięki zastosowaniu nowych technologii: telemedycyny i teleopieki. Realizowane działania ujęte zostaną w ramy prawne na poziomie lokalnym.

Cel operacyjny 3.1.

Wielokierunkowy rozwój form i metod wsparcia seniorów

Postępujący proces starzenia się społeczeństwa przy jednoczesnym wydłużeniu się średniej długości życia wymaga tworzenia wielokierunkowej oferty usług, dostosowanych do zmieniających się wraz z wiekiem potrzeb osób w starszym wieku. Istotnym z punktu widzenia seniorów jest zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego i zdrowotnego, ale także psychicznego i fizycznego we wszystkich

wymiarach życia społecznego. Bezpieczeństwo socjalne to nie tylko zabezpieczenie finansowe, ale także możliwość wyboru środowiska przebywania, dlatego istotne jest zapewnienie seniorom, możliwości skorzystania z usług w placówkach pobytu dziennego oraz całodobowego na terenie miasta Zamość. Bardzo ważnym aspektem bezpieczeństwa zdrowotnego jest dążenie do zapewnienia seniorom dostępu do usług zdrowotnych tj. telemedycyny i teleopieki.

Kierunki działań:				
lp.	Zadania	Czas realizacji	Koordynator działań	Realizatorzy działań
1	Budowa domu pomocy społecznej dla osób starszych w Zamościu.	2021-2030	WIMiZP	WIMiZP, MCPR
2	Budowanie sieci usług środowiskowych umożliwiających samodzielność wspieraną seniorów w miejscu ich zamieszkania.	2021-2030	MCPR	MCPR, podmioty sektora pozarządowego, spółdzielnie mieszkaniowe

Wskaźniki monitorowania celu 3.1				
lp.	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika	Źródła weryfikacji wskaźników
1	Liczba innowacyjnych rozwiązań dla seniorów w miejscu zamieszkania	0	1	Informacja z CIS, MCPR, WSOiZK
2	Liczba nowoutworzonych placówek opieki całodobowej	0	1	Sprawozdanie WIMiZP i MCPR

EFEKTY

Celem polityki społecznej wobec osób starszych jest poprawa jakości życia seniorów poprzez umożliwienie im pozostawania jak najdłużej samodzielnymi i aktywnymi oraz zapewnienie bezpieczeństwa. Przewidziane rozwiązania mają na celu zapewnienie seniorom bezpieczeństwa od zagrożeń, m.in. w zakresie zdrowia, warunków życia, uzyskania koniecznych usług i niezbędnej pomocy w trudnych sytuacjach życiowych. Umożliwienie seniorom pozostawania jak najdłużej samodzielnymi oraz dokonania wyboru, w jakim miejscu i na jakich zasadach chcą przebywać, przyczyni się do wzrostu poczucia godności, sprawstwa i niezależności. Wspieranie seniorów w środowisku zamieszkania jest działaniem opóźniającym potrzebę korzystania z pomocy instytucjonalnej – pobytu w placówce całodobowej. Utworzenie systemu teleopieki umożliwi seniorom korzystanie z pomocy służby zdrowia również w sytuacji pandemii. Zacieśnienie współpracy pomiędzy podmiotami realizującymi działania na rzecz starzejącej się grupy mieszkańców Zamościa oraz uregulowanie tego w formie prawnych rozwiązań, przyczyni się do lepszego wykorzystania posiadanych zasobów oraz bardziej celowego podejmowania działań wspierających.

Podmioty zaangażowane

Wydział Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego UM Zamość
 Wydział Inwestycji Miejskich i Zamówień Publicznych UM Zamość
 Centrum Integracji Społecznej
 Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie
 Podmioty sektora pozarządowego
 Spółdzielnia Mieszkaniowa im. J. Zamoyskiego
 Spółdzielnia Mieszkaniowa im. W. Łukasińskiego

Źródła finansowania

Fundusze Unii Europejskiej, środki samorządowe, środki rządowe, środki własne podmiotów sektora pozarządowego i biznesowego

Narzędzia wdrażania

- Projekty realizowane z programów samorządowych, rządowych i unijnych

Cel operacyjny 3.2.

Wyrównywanie szans seniorów w dostępie do pełnego uczestnictwa i integracji społecznej

Jednym z kluczowych elementów jakości i satysfakcji z życia seniorów jest szeroko rozumiana aktywność. Uczestnictwo w życiu społecznym musi obejmować aktywny udział osób starszych w działalności edukacyjnej, społecznej, obywatelskiej i rodzinnej. Zwiększenie aktywności seniorów nastąpi dzięki likwidacji barier informacyjnych, technicznych, urbanistycznych, architektonicznych i komunikacyjnych we wszystkich obszarach życia społecznego. Aby społeczeństwo starzało się aktywnie, należy tworzyć sprzyjające warunki umożliwiające wydłużanie okresu samodzielności oraz wykorzystania potencjału osób starszych. Prowadzenie zintegrowanej polityki społecznej wobec osób starszych przez wszystkie instytucje publiczne oraz partnerów społecznych będzie istotnym elementem racjonalnego wykorzystania istniejących zasobów organizacyjnych, kompetencyjnych oraz samopomocy. Ważnym elementem będzie także wspieranie funkcjonowania i rozwoju organizacji zrzeszających osoby starsze, rady seniorów i innych form partycypacji społecznej i przedstawicielstwa osób starszych. W kontekście długookresowej polityki Miasta podejmowane będą działania w zakresie utworzenia platformy współpracy podmiotów działających na rzecz seniorów.

Kierunki działań:

lp.	Zadania	Czas realizacji	Koordynator działań	Realizatorzy działań
1	Koordinacja działań podmiotów wspierających seniorów.	2021-2030	WSOiZK	WSOiZK, MCPR, ZRS, ZCW
2	Wzmacnianie funkcjonowania i rozwoju organizacji i grup samopomocowych zrzeszających i działających na rzecz seniorów.	2021-2030	WSOiZK	WSOiZK, MCPR, ZRS, ZCW
3	Realizacja kampanii informacyjnych, w tym nt. potencjału i potrzeb osób starszych oraz przygotowania społeczeństwa do procesu starzenia się.	2021-2030	WKSIP	WKSIP, WSOiZK

Wskaźniki monitorowania celu 3.2.

lp.	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika	Źródła weryfikacji wskaźników
1	Liczba regulacji prawnych w zakresie koordynacji działań na rzecz seniorów	0	2	Informacja z WSOiZK i MCPR
2	Liczba seniorów – wolontariuszy.	10	60	Informacja z ZCW
3	Liczba nowych podmiotów zgłaszających ofertę do Zamojskiej Karty Seniora	5	50	Informacja z WKSIP
4	Liczba protokołów ze spotkań Zamojskiej Rady Seniorów	0	30	Informacja z ZRS
5	Liczba kampanii informacyjno – promocyjnych kierowanych do seniorów, w tym internetowych	0	10	Informacja z WSOiZK i WKSIP
6	Liczba informatorów i publikacji dla seniorów	0	5	Informacja z WSOiZK i WKSIP

EFEKTY

Dzięki podjętym działaniom wzrośnie poziom partycypacji osób starszych w różnych formach aktywności społecznej. Poprzez likwidację istniejących barier natury informacyjnej, technicznej, architektonicznej i urbanistycznej możliwe będzie pełniejsze zaspokojenie potrzeb rosnącej liczby osób starszych oraz wyrównywanie szans w dostępie do przestrzeni publicznej. Osoby starsze zostaną włączone w procesy decyzyjne w obszarach polityk i usług publicznych dotyczących tej grupy wiekowej w celu zapobiegania ich wykluczeniu społecznemu i marginalizacji. Realizacja kampanii informacyjnych przyczyni się do lepszego wykorzystania potencjału seniorów, zwiększenia samodzielności i niezależności starszego pokolenia.

Podmioty zaangażowane

Wydział Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego UM Zamość

Wydział Kultury, Sportu i Promocji UM Zamość Zamojska Rada Seniorów Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie Zamojskie Centrum Wolontariatu
Źródła finansowania
Fundusze Unii Europejskiej, środki samorządowe, środki rządowe, środki własne podmiotów sektora pozarządowego i biznesowego
Narzędzia wdrażania
<ul style="list-style-type: none"> • Zamojska Karta Seniora • Projekty realizowane z programów samorządowych, rządowych i unijnych

Cel strategiczny 4:

Promocja zatrudnienia oraz aktywizacja lokalnego rynku

Sytuacja gospodarcza w naszym regionie oraz zmiany, jakie zachodzą na lokalnym rynku pracy mają znaczący wpływ na zmieniające się potrzeby i problemy osób bezrobotnych będących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Zamościu. Kluczem do prowadzenia efektywnej polityki rynku pracy jest posiadanie pełnej informacji o tym, co dzieje się na lokalnym rynku, zarówno w ujęciu statystycznym jak i dynamicznym. Z perspektywy Urzędu - jako głównego podmiotu zaangażowanego w jej kreowanie na poziomie lokalnym - szczególnie istotna jest diagnoza posiadanych zasobów osób bezrobotnych zmotywowanych do zmiany swojej sytuacji na rynku pracy oraz pracodawców, którzy są gotowi zatrudnić osoby bezrobotne. Wszystko to powoduje powstanie nowych zadań, jakie stają przed pracownikami Urzędu mającymi bezpośredni kontakt z klientem. Konieczne jest więc wspieranie osób bezrobotnych w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych, doświadczenia w świadczeniu pracy, a także podejmowania samozatrudnienia.

Powiatowy Urząd Pracy w Zamościu intensyfikuje swoje przedsięwzięcia wychodząc naprzeciw oczekiwaniom pracodawców i osób bezrobotnych, starając się pozyskać jak najwięcej dodatkowych środków na aktywizację bezrobotnych oraz wsparcie lokalnych przedsiębiorców. Wzrost świadomości prawnej i ekonomicznej pracodawców przyczynia się do wzrostu częstotliwości korzystania z form pomocy oferowanych przez Urząd w ramach składanych wniosków m.in. na staże czy też szkolenia, co prowadzi do rozwijania ciągłej współpracy z partnerami rynku pracy.

Cel operacyjny 4.1

Zwiększenie efektywności systemu wsparcia na rzecz integracji społecznej i zatrudnienia

Powiatowy Urząd Pracy w Zamościu realizuje programy rynku pracy wspólnie z partnerami rynku pracy oraz lokalnymi pracodawcami. Programy te realizowane są w ramach środków Funduszu Pracy, programów realizowanych w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus oraz środków z rezerw Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W ramach programów realizowane są formy wspierania osób bezrobotnych mające na celu zwiększenie ich potencjału na rynku pracy, prowadzące do zatrudnienia, samozatrudnienia, jak też wspierające pracodawców w tworzeniu nowych miejsc pracy, ale również w celu podniesienia kwalifikacji i utrzymania zatrudnienia osób zatrudnionych. Podstawowymi formami wsparcia realizowanymi na rzecz osób bezrobotnych są staże, szkolenia oraz zatrudnienie wspierane. Staże umożliwiają nabywanie praktycznych umiejętności w wykonywaniu pracy, bez nawiązywania stosunku pracy między pracodawcą a skierowaną na staż osobą bezrobotną. Szkolenia dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy są rodzajem aktywizacji zmierzającym do podniesienia kwalifikacji kompetencji zawodowych, a tym samym zwiększenia atrakcyjności zawodowej dla potencjalnych pracodawców. Istotnym działaniem PUP dla utrzymania zatrudnienia osób pracujących jest realizacja szkoleń z Krajowego Funduszu. Celem utworzenia KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. Zwiększenie inwestycji w potencjał kadrowy powinno poprawić zarówno pozycję firm, jak i samych pracowników na konkurencyjnym rynku pracy.

Subsydiowane zatrudnienie lub samozatrudnienie jest formą pomocy finansowej dla pracodawcy lub bezrobotnego, stanowiącą zachętę do zatrudnienia zakładającą redukcję kosztów ponoszonych przez

niego na zatrudnienie pracowników bądź podjęcia działalności gospodarczej.				
Kierunki działań:				
lp.	Zadania	Czas realizacji	Koordynator działań	Realizatorzy działań
1	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania zjawisku długotrwałego bezrobocia	2021-2030	PUP	PUP, Instytucje szkoleniowe
2	Wspieranie aktywności zawodowej i zwiększanie szans na zatrudnienia osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy	2021-2030	PUP	PUP, Instytucje szkoleniowe
3	Prowadzenie działań na rzecz wspierania przedsiębiorczości	2021-2030	PUP	PUP, Instytucje szkoleniowe
Wskaźniki monitorowania celu 4.1				
lp.	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika	Źródła weryfikacji wskaźników
1	Liczba osób, które rocznie zrealizowały staże zawodowe	0	2500	Informacja z PUP
2	Liczba osób, które rocznie wzięły udział w szkoleniach zawodowych	0	1500	Informacja z PUP
3	Liczba osób, które rocznie otrzymały dofinansowanie do szkoleń z Krajowego Funduszu Szkoleniowego	0	1800	Informacja z PUP
4	Liczba osób, który rocznie skorzystały z zatrudnienia subsydiowanego lub rozpoczęły samozatrudnienie	0	1800	Informacja z PUP
EFEKTY				
Działania realizowane przez PUP w sposób znaczący wpłyną na poprawę sytuacji osób bezrobotnych, umożliwią zdobycie kompetencji zawodowych i kwalifikacji niezbędnych w celu otrzymania i utrzymania zatrudnienia. Wymiernym efektem zrealizowanych działań będzie także zwiększenie stabilności zatrudnieniowej na lokalnym rynku pracy.				
Podmioty zaangażowane				
Powiatowy Urząd Pracy w Zamościu, Instytucje szkoleniowe przystępujące do przetargów ogłaszanych przez PUP Zamość				
Źródła finansowania				
Fundusze Unii Europejskiej, środki Funduszu Pracy oraz środki z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej				
Sposób wdrażania				
<ul style="list-style-type: none"> Projekty realizowane z programów unijnych i rządowych, w tym z rezerw MRPiPS. 				

Na etapie opracowywania dokumentu przyjęto, że cele strategiczne będą wdrażane zgodnie z Harmonogramem, który przedstawia poniższa Tabela.

Tabela 93. Harmonogram wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zamość na lata 2021 - 2030

lp.	Nazwa celu	Rok wdrażania Strategii									
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1	Cel strategiczny 1:										
	Kompleksowe wsparcie osób i rodzin	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

2	Cel strategiczny 2:										
	Wsparcie osób z niepełnosprawnościami oraz poprawa warunków życia i funkcjonowania w przestrzeni publicznej	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
3	Cel strategiczny 3:										
	Utworzenie zintegrowanego systemu wsparcia seniorów.	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
4	Cel strategiczny 4:										
	Promocja zatrudnienia oraz aktywizacja lokalnego rynku	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

* - okres realizacji celu

Koordynatorem realizacji Strategii jest Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu.

8. SPOSÓB REALIZACJI STRATEGII I JEJ RAMY FINANSOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zamość na lata 2021-2030 jest dokumentem zintegrowanego planowania polityki społecznej, określającym sposób osiągania wyznaczonych celów poprzez sterowanie procesem rozwoju, integracji i szeroko rozumianej polityki społecznej. Implementacja Strategii oznacza realizację pewnej koncepcji za pomocą określonych narzędzi lub wybranych metod. Każdy cel strategiczny wymaga konkretnych i przemyślanych działań, które mogą być na bieżąco uzupełniane o nowe przedsięwzięcia wpisujące się w cele Strategii, w trakcie jej wdrażania.

Wdrażanie Strategii opierać się będzie na zasadach partnerstwa i współpracy, a także celowości i efektywności. Za istotną zasadę działania przyjmuje się także zasadę pomocniczości (subsydiarności), która oznacza, że podejmowane działania mają służyć rozwiązywaniu problemów lokalnych w celu wyrównywania różnic w rozwoju społecznym, a także zasada spójności czyli zgodności dokumentu z założeniami i celami dokumentów obowiązujących na poziomie regionalnym, krajowym i wspólnotowym. Wdrożenie Strategii jest dużym wyzwaniem, ponieważ wieloaspektowe zapisy dokumentu planistycznego trzeba na bieżąco konfrontować z realiami społecznymi, prawnymi i gospodarczymi. Zarządzanie realizacją Strategii decyduje o dynamice procesu realizacji zadań ujętych w dokumencie. W celu sprawnego i efektywnego wdrażania niniejszego dokumentu planistycznego, zostanie powołany przez Prezydenta Miasta Zamość Zespół ds. Zarządzania Realizacją Strategii, w skład którego wejdą przede wszystkim Dyrektorzy Wydziałów i jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta Zamość. W Zarządzeniu powołującym Zespół, określony zostanie skład, tryb pracy i zasady funkcjonowania oraz szczegółowy zakres działań.

Na etapie opracowywania dokumentu przyjęto, że do głównych zadań Zespół ds. Zarządzania Realizacją Strategii będzie należało:

- nadzorowanie wdrażania Strategii
- koordynowanie działań zawartych w Strategii,
- identyfikacja problemów, które ograniczyły lub uniemożliwiły realizację działań i osiągnięcie celów strategicznych i operacyjnych zawartych w Strategii,
- opracowywanie wniosków dotyczących wdrażania oraz propozycji ewentualnych korekt i zmian dla realizatorów Strategii,
- aktualizowanie Strategii.

Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zamość na lata 2021-2030 nie można traktować, jako dokumentu zamkniętego, który ma obowiązywać przez cały okres realizacji w niezmiennym kształcie. Niniejszy dokument powstał w oparciu o dane z lat 2015-2020 oraz w określonych warunkach społecznych i ekonomicznych, które dynamicznie zmieniały się szczególnie w związku z wystąpieniem w roku 2020 epidemii Covid-19. Na etapie opracowywania Strategii nie dysponowano danymi, które pozwoliłyby na precyzyjne określenie problemów

wynikających z trwającej pandemii oraz oszacowanie skali ich wystąpienia. Obserwowanie i analiza społecznych konsekwencji pandemii, umożliwi podjęcie skuteczniejszych działań w zakresie aktualizacji niniejszego dokumentu i wypracowania rozwiązań dostosowanych do zmieniającego się otoczenia, a także ograniczenia występowania sytuacji kryzysowych

Konieczność aktualizowania Strategii może wynikać także ze zidentyfikowanych problemów, które ograniczyłyby lub uniemożliwiły osiągnięcie celów operacyjnych i strategicznych oraz ze zmieniających się potrzeb społecznych. Strategia, jako lokalny dokument może ulegać modyfikacjom także w związku ze zmieniającymi się regulacjami prawnymi. Ewentualne zmiany treści Strategii będą dokonywane w procesie uspołecznionym, podobnym do tego, który towarzyszył jej powstaniu.

Strategia jest dokumentem nadrzędnym nad lokalnymi programami z zakresu polityki społecznej Miasta. Programy regulują zadania samorządu w różnych obszarach tematycznych, dlatego zostały przyporządkowane, jako narzędzia realizacji poszczególnych celów operacyjnych Strategii. Wymienione programy nie stanowią zamkniętego katalogu. Może on ulegać zmianom i rozszerzeniu ze względu na zmieniające się potrzeby wewnętrzne, jak i uwarunkowania zewnętrzne np. aktualizację nadrzędnych dokumentów strategicznych czy zmiany w regulacjach prawnych.

W Strategii wskazano instytucje i podmioty wdrażające, zobowiązane do realizacji zadań służących osiągnięciu poszczególnych celów operacyjnych. Szczególną rolę w procesie wdrażania Strategii będzie odgrywać współpraca z podmiotami sektora społecznego.

Na ramy finansowe Strategii składają się wydatki na zadania własne gminy i powiatu ujęte w budżecie Miasta Zamość, co obrazuje poniższa Tabela zawierająca dane za lata 2021-2024.

Tabela 94. Wybrane wydatki na zadania własne Miasta Zamość w latach 2021 -2024 w zaokrągleniu do tysiąca zł

	Nazwa zadania	Wykonanie			Plan na 30.06.2024
		2021	2022	2023	2024
Wydatki na zadania własne	Pomoc społeczna (dział 852), w tym:	20 686	22 720	25 530	28 041
	<i>Domy pomocy społecznej (rozd. 85202)</i>	3 740	4 230	4 857	5 034
	<i>Ośrodki pomocy społecznej (rozd. 85219)</i>	5 103	5 996	7 202	7 911
	<i>Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze (rozd. 85228)</i>	2 138	2 237	2 143	2 980
	<i>Pomoc w zakresie dożywiania (rozd. 85230)</i>	1 851	1 886	2 080	2 027
	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (dział 853), w tym:	7 035	7 815	7 988	11 219
	<i>Powiatowe urzędy pracy (rozd. 85333)</i>	6 432	6 467	7 007	7 529
	Ochrona zdrowia (dział 851), w tym:	1 853	2 569	2 472	2 428
	<i>Zwalczanie narkomanii (rozd. 85153), Przeciwdziałanie alkoholizmowi (rozd. 85154)</i>	1 775	2 547	2 418	2 405
	Rodzina (dział 855), w tym:	7 320	8 019	8 449	10 800
	<i>System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (rozd. 85516)</i>	2 545	3 080	2 223	2 452
	Razem:	36 895	41 123	44 440	52 489

Wieloletnia prognoza finansowa dla Miasta Zamość na 2025 rok przyjmuje brak wzrostu wydatków bieżących, natomiast w roku 2026 przyjmuje wskaźnik wzrostu wydatków bieżących w wysokości 101,5%. Na lata 2027-2040 wzięto pod uwagę założenia makroekonomiczne Ministerstwa Finansów dla jst, tj. m.in. wzrost PKB w ujęciu realnym, średnioroczny wzrost cen towarów i usług

konsumpcyjnych oraz prognozowany realny wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej i przyjęto wskaźnik wzrostu wydatków bieżących w wysokości 102,5% (Tabela 95).

Tabela 95. Prognoza wybranych wydatków na zadania własne Miasta Zamość w latach 2025 -2030 w zaokrągleniu do tysiąca zł.

	Nazwa zadania	Prognoza*					
		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Wydatki na zadania własne	Pomoc społeczna (dział 852), w tym:	28 041	28 462	29 173	29 903	30 650	31 416
	<i>Domy pomocy społecznej (rozd. 85202)</i>	5 034	5 110	5 237	5 368	5 502	5 640
	<i>Ośrodki pomocy społecznej (rozd. 85219)</i>	7 911	8 029	8 230	8 436	8 647	8 863
	<i>Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze (rozd. 85228)</i>	2 980	3 025	3 101	3 178	3 258	3 339
	<i>Pomoc w zakresie dożywiania (rozd. 85230)</i>	2 027	2 058	2 109	2 162	2 216	2 271
	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (dział 853), w tym:	11 219	11 388	11 672	11 964	12 263 tys.	12 570 tys.
	<i>Powiatowe urzędy pracy (rozd. 85333)</i>	7 529.	7 642	7 833	8 029	8 229 tys.	8 435 tys.
	Ochrona zdrowia (dział 851), w tym:	2 428	2 465	2 526	2 589	2 654 tys.	2 720 tys.
	<i>Zwalczanie narkomanii (rozd. 85153), Przeciwdziałanie alkoholizmowi (rozd. 85154)</i>	2 405	2 441	2 502	2 565	2 629 tys.	2 695 tys.
	Rodzina (dział 855), w tym:	10 800	10 962 tys.	11 236	11 517	11 805 tys.	12 100 tys.
	<i>System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (rozd. 85516)</i>	2 452	2 488	2 551	2 614	2 680 tys.	2 747 tys.
Razem	52 489	53 276	54 608	55 974	57 373 tys.	58 807 tys.	

* wskaźniki wydatków przyjęte w WPF na lata 2024-2040

Strategia, jako dokument długookresowej polityki społecznej Miasta Zamość będzie określać również kierunki działań podejmowanych przez zaangażowane podmioty w celu pozyskiwania środków zewnętrznych, w tym:

- środków budżetu państwa;
- funduszy Unii Europejskiej;
- środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- środków organizacji pozarządowych;
- środków Funduszu Pracy;
- innych (m.in. podmiotów ekonomii społecznej, podmiotów gospodarczych).

Katalog źródeł finansowania Strategii może ulec rozszerzeniu w zależności od dostępności instrumentów wsparcia dostępnych w danym roku budżetowym.